

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Tdo/74/2018
Identifikačné číslo spisu: 5117010245
Dátum vydania rozhodnutia: 23.07.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Pavol Farkaš
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:5117010245.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Farkaša a sudcov JUDr. Dany Wänkeovej a JUDr. Aleny Šiškovéj v trestnej veci proti obvinenému Ing. A. G. pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. e) Tr. zák., na neverejnom zasadnutí konanom 23. júla 2019 v Bratislave o dovolaní obvineného Ing. A. G. proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 10. júla 2018, sp. zn. 1To/45/2018, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolanie obvineného Ing. A. G. s a odmieta.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) z 15. marca 2018, sp. zn. 1T/17/2017, bol obvinený Ing. A. G. uznaný za vinného z prečinu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. e) Tr. zák., ktorého sa dopustil na tom skutkovom základe, že

od presne nezisteného dňa začiatkom roku 2015 do 15. mája 2015 v Q., na Ul. U. A. v bytovom dome č. p. XX, počas realizácie prestavby podkrovia tohto bytového domu, svojvoľne z nemeranej časti z hlavného prívodu poistiek 3 x 50A napojil do rozvádzača kábel cez istič 3 x 32A do inštalácie nadstavby pre štyri novopostavené byty bez zmluvy a elektromera, v dôsledku čoho vykonal neoprávnený odber elektriny identifikovaný v zmysle § 46 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike ako odber bez uzavretej zmluvy o pripojení do prenosovej sústavy alebo o pripojení do distribučnej sústavy, čím spôsobil Stredoslovenskej energetike - Distribúcia, a.s. Žilina, Ul. Pri Rajčanke č. 2927/8, škodu vo výške 1.960,60 Eur.

Za to okresný súd uložil obvinenému Ing. A. G. podľa § 212 ods. 2 Tr. zák., s použitím § 56 ods. 1 Tr. zák. a § 38 ods. 2 Tr. zák. peňažný trest vo výmere 1.500,- Eur (tisícpäťsto eur). Pre prípad, že by bol výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, ustanovil okresný súd obvinenému náhradný trest odňatia slobody vo výmere 1 (jeden) mesiac. Obvinenému súd taktiež uložil povinnosť nahradiť poškodenému trestným činom Stredoslovenská energetika - Distribúcia, a.s., IČO: 36 442 151 (ďalej tiež „poškodený“), škodu vo výške 2.116,60 €. So zvyškom uplatneného nároku na náhradu škody

odkázal okresný súd poškodeného na civilný proces.

Na podklade odvolania prokurátora a obvineného proti rozsudku okresného súdu, Krajský súd v Žiline (ďalej tiež „krajský súd“) rozsudkom z 10. júla 2018, sp. zn. 1To/45/2018 podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 3 Tr. por. zrušil rozsudok okresného súdu vo výroku o treste a sám odsúdil obvineného podľa § 212 ods. 2, § 38 ods. 2 Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) mesiacov. Výkon uloženého trestu odňatia slobody krajský súd podmiennečne odložil a určil obvinenému skúšobnú dobu v trvaní 1 (jeden) rok. Obvinenému krajský súd taktiež uložil peňažný trest vo výmere 1.500,- Eur (tisícpäťsto Eur) a pre prípad úmyselného zmarenia výkonu peňažného trestu mu ustanovil náhradný trest odňatia slobody vo výmere 1 (jeden) mesiac. Odvolanie obvineného krajský súd zamietol ako nedôvodné.

Proti rozsudku okresného súdu a rozsudku krajského súdu podal obvinený vo svoj prospech dovolanie z dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., t. j. z dôvodu, že dovolaním napadnuté rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

V dovolaní úvodom obvinený spochybňoval skutkové závery súdov zo základného konania týkajúce sa doby neoprávneného odberu elektrickej energie a v rozpore so zisteným skutkovým stavom ustálenom súdmi, s poukazom na výpoveď svedka L., ako aj výmenu meracieho prístroja dňa 07. mája 2015 tvrdil, že neoprávnený odber elektriny „mohol maximálne trvať od 09. mája 2015 do 15. mája 2015“ a mal byť teda posúdený iba ako priestupok. Podľa názoru obvineného súdy nesprávne aplikovali na zistenie škody spôsobenej trestným činom ustanovenia vyhlášky MH SR č. 292/2012 Z. z. a v konaní nebola zistená škoda v zmysle § 124 ods. 1 Tr. zák. v spojení s § 126 ods. 1 Tr. zák., ale len hypotetická odhadovaná škoda. Svoju argumentáciu obvinený podporil s poukazom na nález Ústavného súdu Českej republiky z 24. mája 2016, sp. zn. I. ÚS 3363/14 a uznesenie Krajského súdu Bratislava zo 17. marca 2016, sp. zn. 4To/17/2016. V ďalšej časti dovolania sa obvinený „nestotožnil“ s odôvodnením odmietnutia jeho návrhov na doplnenie dokazovania. Záverom svojho dovolania zhodne so svojou doterajšou obhajobou poprel spáchanie skutku a uviedol, že mal byť neoprávnené trestne stíhaný a odsúdený, pretože z vykonaného dokazovania nemožno zistiť dobu trvania neoprávneného odberu elektrickej energie, nebolo preukázané, že vykonal neoprávnený odber, v konaní nebola preukázaná skutočná škoda a ani subjektívna a objektívna stránka trestného činu krádeže. V podstate z uvedených dôvodov obvinený navrhol, aby dovolací súd vyslovil porušenie zákona v jeho neprospech, zrušil rozsudok krajského a okresného súdu a prikázal okresnému súdu, aby vec v potrebnom rozsahu prejednal a rozhodol.

K dovolaniu obvineného sa poškodený a Okresná prokuratúra Žilina nevyjadřila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) posúdil vec najprv v zmysle § 382 Tr. por. a zistil, že dovolanie bolo podané oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. b) Tr. por.], prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné [§ 368 ods. 2 písm. h) Tr. por.], v zákonnej lehote uvedenej v § 370 ods. 1 Tr. por., potom ako dovolateľ využili svoje zákonné právo podať riadny opravný prostriedok (odvolanie), o ktorom bolo rozhodnuté (§ 372 ods. 1 Tr. por.), s obsahovými náležitosťami podľa § 374 ods. 1 Tr. por. a s uvedením dôvodu dovolania podľa odseku 2 tohto ustanovenia.

Dovolací súd zároveň zistil, že obvineným uplatnený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., nie je v posudzovanej veci zjavne splnený.

Úvodom dovolací súd pripomína, že z konštrukcie a štruktúry jednotlivých dovolacích dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. a) až n) Trestného poriadku vyplýva, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdu je určené na nápravu výslovne uvedených procesných a hmotnoprávnych chýb. Dovolanie preto nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili súdy prvého a druhého stupňa (primerane pozri aj R 57/2007 zverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky). Inak

povedané, prostredníctvom dovolania nemožno sa domáhať preskúmania skutkových zistení [§ 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., veta za bodkočiarkou], na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie alebo jemu predchádzajúce rozhodnutie a ani iného hodnotenia vykonaného dokazovania. Pre vady vytýkané v dovolaní, prostredníctvom ktorých sa namieta existencia určitého dovolacieho dôvodu zároveň platí, že vytýkané vady musia skutočne vecne zodpovedať aj zákonnému vymedzeniu príslušného dovolacieho dôvodu. Nestačí, ak podané dovolanie len formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, pokiaľ v skutočnosti obsahuje argumenty stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu (porovnaj napr. R 51/2014).

Pre veľkú časť námietok dovolateľa, ako sú uvedené v jeho dovolaní, (t. j. že súdy mali nesprávne ustáliť dobu neoprávneného odberu elektrickej energie, že nemalo byť preukázané zriadenie neoprávneného odberu elektriny obvineným, že nemalo byť preukázané naplnenie subjektívnej stránky trestného činu (pozri S 3/2011) krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. e) Tr. zák., že nebola preukázaná škoda] platí, že ich prostredníctvom obvinený napáda skutkové zistenia súdov alebo hodnotenie jednotlivých dôkazov na podklade ktorých bol ustálený skutkový stav vyjadrený v tzv. skutkovej vete, pričom dovolaciemu súdu v súlade s jeho doterajšou obhajobou predkladá vlastnú verziu skutkového deja vychádzajúcu z odchylného hodnotenia dôkazov. Nepochybne sa tak jedná o skutkové námietky, ktoré nezodpovedajú v dovolaní uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., v rámci ktorého dovolací súd správnosť a úplnosť zisteného skutku nemôže skúmať a meniť. Námietky skutkovej povahy sú totiž uplatniteľné iba v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 3 Tr. por. a skutkové námietky je výlučne oprávnený uplatňovať iba minister spravodlivosti.

Vô vzťahu k výroku o vine obvineného zo spáchania prečinu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. e) Tr. zák. je jeho argumentácia o nesprávnom aplikovaní vyhlášky MH SR č. 292/2012 Z. z. pre výpočet škody spôsobenej trestným činom irelevantná, nakoľko zákonným znakom skutkovej podstaty prečinu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. e) Tr. zák., zo spáchania ktorého bol obvinený uznaný za vinného, nie je škoda. Teda skutkovú podstatu tohto prečinu páchatel naplní a skutok je dokonaný už samotným prisvojením si vecí, v danom prípade elektrickej energie, ktorej odber podlieha spoplatneniu v zmysle zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike, a to bez ohľadu na spôsobenú škodu.

Prečinu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. e) Tr. zák. sa dopustí ten kto si prisvojí cudziu vec, tým, že sa jej zmocní a čin spácha na veci, ktorej odber podlieha spoplatneniu na základe osobitného predpisu.

Pokiaľ ide o námietku obvineného, že konanie vyjadrené v tzv. skutkovej vete rozsudku okresného súdu, malo byť správne právne posúdené za použitia ustanovenia § 10 ods. 2 Tr. zák., pre jeho nepatrnú závažnosť, len ako priestupok a nie ako prečin, tak uvedené tvrdenie je neopodstatnené. V danom prípade sa obvinený neoprávnené, úmyselne a bez platnej zmluvy o pripojení a elektromera napojil na elektrickú sieť, za účelom získania elektriny pre stavebné práce a náradie potrebné pre nadstavbu štyroch dvojposchodových bytov najmenej po dobu 4,5 mesiaca, pričom k ukončeniu neoprávneného odberu elektrickej energie došlo v dôsledku kontrolnej činnosti poškodeného, teda rozhodne nie z vôle obvineného. Takéto konanie vykonané s plným vedomím a úmyslom obvineného v rámci jeho podnikateľskej činnosti, hoci mal zriadené vecné bremeno pre vytvorenie legálneho pripojenia na elektrickú sieť, spolu s dobou neoprávneného pripojenia (4,5 mesiaca) a pre účely stavebných prác, svedčí o elementárnom nedostatku, až úplnej absencii rešpektu obvineného k vlastníckym právam iných subjektov. Skutok obvineného nemožno v zmysle § 10 ods. 2 Tr. zák. pokladať z hľadiska spôsobu jeho spáchania, jeho následku, mieru zavinenia a pohnútku obvineného, iba za nepatrne závažný. Za nepatrne závažný by mohol byť pokladaný druhovo podobný skutok, ak by bol napr. dokonaný z pohnútky zabránenia vzniku rozsiahlych škôd, trval by krátkodobo, resp. iba po nevyhnutnú v dobu a bol by sprevádzaný aj reálnou snahou páchatel'a o zlegalizovanie pripojenia na elektrickú sieť.

Pokiaľ ide o výrok o náhrade škody, najvyšší súd poukazuje na ustanovenie § 46 ods. 2 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike, podľa ktorého pri neoprávnenom odbere elektriny je ten, kto elektrinu odoberal, povinný uhradiť skutočne vzniknutú škodu. Ak nemožno vyčísliť skutočne vzniknutú škodu na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov, použije sa spôsob výpočtu škody spôsobenej

neoprávneným odberom elektriny ustanovený všeobecne záväzným právnym predpisom vydaným podľa § 95 ods. 1 písm. i) zákona o energetike. Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky na podklade vyššie uvedeného splnomocňovacieho ustanovenia [§ 95 ods. 1 písm. i) zákona č. 251/2012 Z. z.] upravilo spôsob výpočtu škody (ak škodu nie je možné zistiť na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov), vo vyhláske č. 292/2012 Z. z. Obvinený vo svojej podstate nenamietal nesprávne použitie, interpretovanie niektorého z ustanovení vyhlášky č. 292/2012 Z. z., ale namietal samotné použitie vyhlášky a v nej uvedených pravidiel výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom elektriny.

S touto argumentáciou obvineného sa dovolací súd nestotožňuje, nakoľko v danom prípade neoprávneného odberu elektriny, ktorého sa dopustil obvinený, nie sú dostupné objektívne a spoľahlivé podklady, na základe ktorých by bolo možné určiť skutočnú škodu spôsobenú neoprávneným odberom bez elektromera trvajúcim približne 4,5 mesiaci pre účely stavebných prác potrebných pre nadstavbu 4 novopostavených bytov, s logickým predpokladom neoprávneného odberu elektriny prostredníctvom viacerých nástrojov a zariadení (vrátane výťahu) s rôznou energetickou náročnosťou, intenzitou a dobou používania.

S ohľadom na neexistenciu objektívnych a spoľahlivých podkladov pre výpočet skutočnej škody bola v súlade so zákonom o energetike (§ 46 ods. 2 zákona č. 251/2012 Z. z.) použitá na výpočet škody spôsobenej neoprávneným odberom vyhláska č. 292/2012 Z. z. Rozpornosť výpočtu škody uplatnenej poškodeným s vyhláškou č. 292/2012 Z. z. dovolací súd nezistil, naopak zistil, že ku prospechu obvineného a v záujme priblíženia náhrady škody vypočítanej podľa vyhlášky ku skutočnej škode, bola vo výpočte náhrady škody skrátená doba neoprávneného odberu elektriny na 50 dní a nie na celé obdobie neoprávneného odberu elektriny (začiatok roku 2015 do 15. mája 2015) tak, ako ho zistili sudy v základnom konaní a vyjadrili v tzv. skutkovej vete. Taktiež poukaz obvineného na výmenu meracieho prístroja č. 8112350 dňa 7. mája 2015 pracovníkmi poškodeného v spojitosti s § 1 ods. 4 vyhlášky č. 292/2012 Z. z., je irelevantný pre stanovenie výšky náhrady škody a podrobnostiach dovolací súd odkazuje na odôvodnenie rozsudku krajského súdu (str. 16).

Pokiaľ sa obvinený „nestotožnil“ s odôvodnením odmietnutia jeho návrhov na doplnenie dokazovania, tak takto namietanú vadu nemožno podriaďiť pod uplatnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. Vyššie namietanej vade svojou podstatou zodpovedná resp. je jej najbližší iný dovolací dôvod, a to podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., t. j. že malo byť zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu. Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. nie je však vyššie uvedenou vadou taktiež naplnený, pretože právu obhajoby navrhovať dôkazy zodpovedá predovšetkým povinnosť súdu rozhodnúť o navrhovaných dôkazoch (čo sa v trestnej veci obvineného aj stalo, vid' č. I. 323) a súd nie je povinný aj navrhované dôkazy vykonať, ale naopak - je povinný odmietnuť tie návrhy na vykonanie dôkazov, ktoré sú nepodstatné pre rozhodnutie alebo sa týkajú už preukázaných skutočností (§ 272 ods. 3 Tr. por.). V súvislosti s návrhmi strán na dokazovanie a právom na obhajobu pozri aj rozhodnutia publikované ako R 7/2011 a R 116/2014.

Vzhľadom na vyššie uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že nie je daný dôvod dovolania predpokladaný ustanovením § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., a preto dovolanie obvineného Ing. A. G. na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.